

Ο ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣΥΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

[Ο] "Άγιος Γεώργιος καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ ἄγιοι νεῖς.—[Ο] Δεείλεως τῆς Πίστεως.—[Ο] Άγιος καὶ τὸ σαρχντάπηχο φίδι.—Τὶ πιστεύουν οἱ Τσορκοί Σπικίνες.—Αἱ σημαῖαι τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκράτορων.—[Α]πὸ τοῦ Τάσσου μέχρι τοῦ Βερβρέων].

ΑΓΙΟΣ Γεώργιος ἦτο ἐπίταρός Καππαδόκης καὶ ἦτο μητρός Παλαιστίνης. Διετέλεσεν ἀξιωματικὸς τοῦ Ρωμαϊκοῦ στρατοῦ, θυμαριζόμενος διὰ τὸ παράστημα καὶ τὴν ἀνδρευτικὸν του. Ὁ δὲ ἀξιώματος του ἦτο «τριβήνος» ήτοι χιλιαρχος. Ἐπὶ αὐτοκράτορος Διοκλητιανοῦ τὸσον συνενεγένθη ἀπὸ τὰ μαρτύρια τῶν πρώτων Χριστιανῶν καὶ τῷ πλάτων των, ὥστε παρρησίᾳ ὑμολόγησε τὸν Χριστὸν καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸν ὄμηλησε πρὸς τους σφραγίτας του. Οἱ Διοκλητιανοῦ ἔξεμπλη ἐναντίον τοῦ ἀπόστολον ἀξιωματικοῦ καὶ τὸν κατεδίκαιον εἰς μεταφέρει τὸ λεόντινον Λεόντανον. Οἱ Άγιος Γεώργιος ἀπεκεκαλέσθη τὸν λεόντινον Λεόντανον. Ἐνας πιστὸς σφραγίτης του κατώθισε πάντα μεταφέρει τὸ λεόντινον Λεόντανον. Ἐνας πιστὸς σφραγίτης του κατώθισε πάντα μεταφέρει τὸ λεόντινον Λεόντανον. Ἐνας πιστὸς σφραγίτης του κατώθισε πάντα μεταφέρει τὸ λεόντινον Λεόντανον.

Κατὰ τὰς σταυροφορίας οἱ Άγγλοι καὶ οἱ Γενονταί παραστάτην των Αγίων Γεώργιον. Κατὰ τὴν παράδοσιν δὲ οἱ Άγιοι ἐβοήθησε Ριχάρδον τὸν Λεοντόκαρδον, φανερωθεὶς εἰς αὐτὸν ἐν ὅλῳ του τῇ λαμπρότητι εἰς τὴν κρισιμότεραν στιγμὴν ἀποφασιστής μάχης καὶ ἐνθυμούσας τὸ χριστιανούμενον στράτευμα. Ἡ ἐν Οξφόρδῳ Σύνοδος διώσει τὸν Αγίον Γεώργιον ὃς προστάτην τῆς Ἀγγλίας, μετὰ ἡμέραν ἐοσφῆς τὴν 23ην Ἀπριλίου. Ἀλλὰ καὶ οἱ Αρμενοὶ τιμοῦν ἐξόσους τὸν τροποφόρον τῆς χριστιανούσην. Εἰς τὴν Πρόσθιαν μάλιστα οἱ ἑκεῖ Αρμενοί δηγοῦντο ἀλλοτε, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πειρηγούντο Πάλη. Λουσάς, ὅτι κάπτε Παρασκευὴν τοῦ μηνὸς Μαΐου ἔνας καβύλλαρχός ἐπήγινε εἰς τὴν Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν τοῦ Αγ. Γεωργίου καὶ ἐκπυκνώσει πολλές φορές μὲ τὸ κοντάρι του ἐνέκπλουμένειν εἰς τὸ βάθος τοῦ νιαῦ.

Οἱ καυθολοίκοι λατρεύουν ἐπίσης μετὰ μεγάλους σεβασμοῦ τὸν Αγίον Γεώργιον. Διότι κατὰ μίαν περιέργων στατιστικήν, τούματα σώματα τοῦ Αγίου καὶ ἐνδεκα αὐτὸν κεφαλαὶ διατηρούνται ἀκόμη εἰς δάφναρα μοναστήριον τῆς Εὐρώπης.

Οἱ Ἐλληνοί λαοὶ ἐξέμνησε τὸν Τροπαιοφόρον μὲν ἐμπνευσμένη ποιήσαται, τὰ δύοντα ἔχουν βάσου τὴν παράδοσιν τῆς Βασιλοπούλας καὶ τοῦ πτερωτοῦ δράκοντος:

"Ἄγιος μου Γεώργη ἀρένεη μου καὶ ποῦτε καβαλιάρος
Ἀρματωμέρος μὲν σπαθὶ καὶ μ' ἀργόν κοτάροι.
Θεοὶ εἴχαμε στὸν τόπο μας οἱ ἑταῖροι βαθὺν πηράδι.
Ἀνθρώπους τὸ δειπνούντα κάθε Σαββάτο βράδιον...

'Αλλ' ἔνα Σάββατο ποὺ ἔβαλαν κλῆρον ποὺς θὰ στειλῇ τὸ παιδὶ τοῦ πρὸς βούραν τὸν θηρόν, ὁ καρδιάς κλῆρος ἐπεσει εἰς τὴν κόρην τοῦ Βασιλιά. 'Ο Βασιλᾶς ὑπάκουει εἰς τὴν καρδιὴν μοῖρα, ἀλλὰ προσευχεται καὶ εἰς τὸν Αγίον, ζητῶν τὴν σωτηρίαν της.

Καὶ τὸ θεωρ κατεβαῖνε καὶ σεινόντες τὰ δέντρα
Κι' ἡ κόρη πάτα πλέον δίλο' μοροὶ δέ μέρα.
Σχρόνουμαί διατοικά καὶ κάρον τὸ σταύρο μον

Μία κοταριά τοῦ ἔσοδος τῷ βρίσκει μέση στὸ στόμα
Θρήνος μεγάλος γίγνεται στὶς πέτρες καὶ στὸ κώμα...
Σὲ μον, ποι εἶναι δὲ τόπος σου καὶ ποι εἶναι ἡ κατοικία σου,
Να εἶται καὶ τοῦ πατέρα μον κά κάμη τε ἀφετικῆς σου;
Σὲ μ', δεν κοιμόσουν θρ' ἔνα πειστερό!
Βαστοῦν τίμο σανού εἰς τὸ δεξὶ τοῦ ζέρο,
Καὶ εἴτε ἀπάντα γράμματα γά σένα μ' "Άγιος Γεώργη
Ποὺ γλύνωσε τὴν κοπελάνη ἀλ' τὸν θεωροῦ τὸ στόμα
Κι' ὁ Βασιλᾶς οὖν τάκουν μεγάλη κάρι διέτε.

* *

Πλοσί είναι οι κατὰ τὴν έσοδην τοῦ Αγίου Γεωργίου ἐορτάζοντες Ελλήνες; Χιλιάδες χιλιάδων βεβαίως. Καὶ τοῦτο ἀπὸ τῶν παλαιῶν χρόνων. 'Ενας Αγγλος περιγρήθης ὁ Ρίκο, ἐτισερθεῖς τὴν Ἐλλάδα κατὰ τὸν 17ον αιώνα, γράπει: "Ἄλεν ὑπάρχει καρδιά ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ ἐκκλησίαν πρός την θεωροῦ τοῦ Αγίου Γεωργίου, χωριά δὲ δύοληρα εἰνες ἀφιερωμένα εἰς τὸν Αγίον, οὗνόντα τὴν Ἐκκλησίαν τους".

Ἐνθημητήσθε, παρακαλῶ, τὴν Ἐλλήνιδα ἐκείνην χωριατοπούλα, τὴν κόρη τοῦ ἀρχιτεστέλιγκα. "Ητο ἔνα εἶδος Μαρίας Πενταποτούσας στὴν ὄμορφια. "Ολα τὰ παλλάρχαρια τοῦ χωριοῦ καὶ συγχρόνοις ἀλλων Σέκα χωρῶν τῆς περιοχῆς είχαν βουλισθεῖ γιά τὰ κάλλη της. 'Αλλ' ἡ Γιωργούλα ἔλεγε: «—Πατέρα μου, Γιωργη ὅτα πάφω». "Η προτίμησέ της ἐπεσειν εἰς ἔνα ἀπὸ τους ποὺ λεβέντες Γιωργίους καὶ ἡ τεσλιγκοτούνα τὸν ἔπιπον. Μετα λίγον καρδιά δὲ Γιωργίους ἀπέδινε, ίνως ἀπὸ τοῦ πενθούλικην εὐτυχίαν. Η νεαρά κήρα ἔγινε πάλι περιζήτητος. Και τέλος ἔζαναπαντρεύθη—Γιωργηνή καὶ τὴ φορά αὐτῆς. 'Αλλα καὶ πάλιν ἔχορευσε. Μετα καιρόν, νεα πάντοτε καὶ ώραιά σαν σταύρου τοῦ ἀγροῦ ἐπάνω εἰς τὴν ὡρίμανσιν του, ἥτω-

— Τι ἄνερος θὰ πάρης, Γιωργούλα;

— Γιωργηνή εἰχα, Γιωργηνή πήρα, πάλι Γιωργαράδ

θὰ πάρω! ἀπήντη τεν ἀδιστάτωτος.

Καὶ η ἀγροτικὴ αὐτὴ τοσιφορία τελειώνει μὲ τὸν τοτίτη γάμο τῆς Γιωργούλας, ἡ δοπιά την φοράν αὐτὴν ὑπῆρξε τυχερότερη, καθότι δὲ τοτίτης Γιωργούλας ἔγινε πατέρας την συμβίας τοῦ ἔπιπον μαρκά καὶ εὐτυχῆ, τούδε δὲπερ εὐδόμεθα ἀπὸ καρδίας εἰς πάντας τοὺς φερωνύμους τοῦ Αγίου.

* *

Πολλοὶ καὶ διάφοροι κοινολογοῦνται θρύλοι περὶ τὸν "Άγιον Γεώργιον καὶ τὰ θαύματά του. Οἱ θράσιοτεροὶ δῆμοι εἰνεῖνος ποὺ διηγοῦνται οἱ γέροντες τῆς Μεσσηνίας εἰς τὰ ἐγγονάκια τους. Οἱ θράσιοι αὐτὸς ἔχει τὴν ἔννοιαν καὶ τὸ βάθος αἰσθόμενοι:

Μιὰ φορά καὶ ἔναν καιρό, σ' ἓννα χωρὶς τῆς Τοπολιτσᾶς ἔνα παλληληράχαγόπηση μετὰ λυγοῦ καὶ ἀγαπήσης αἵτην. Οι γονεῖς τους βλόγηνται τα στέφανα. Ο γάμος τους γένεται μὲ χαρές καὶ ταργούνδια, μὲ σφατάκια καὶ λαλούμενα. Σάντα τελειώσων τὰ γέλεντα, διαμαρτύρηση πήρε τὴν νύφη για τὴν πάτη στὸ χωρό της Καλαμάτας. Ο ἄντρας φορούσε τὰ γαπούτικα: φουστανέλλα—χιόνι, φέρμελη χρυσοκέντητη, φεστώντα. Καμάρι καὶ λεβεντά. Ή γυναικί φορούσε τὰ νυφράτικα: φλωράκι καὶ γυρνάνια καὶ καινούριο πατάξι. «Είχε τὸν "Ηλιο πόδισμό καὶ τὸ φεγγάρι ἀστῆνι» ποὺ λέει καὶ τὸ τραγούδι...

Οι συμτεθέρους συντέργεψαν τὰ νιστέφανα ὡς μάρτινος ἔξω ἀπὸ τὸ χωρόποιο. Στὸ τρίστρατο σταμάτησαν νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσουν:

— Όρα καλή! οἱ Θεοὶ μαζί σας!

— Όρα καλή! καὶ στερεωμένη! Βουνὸ καὶ κάστρο τὸ σπίτι σας! τοὺς εὐηγήθηκαν.

Τὸ ἀντρόγενον φίλησε τὸν γονιούς του καὶ τοὺς συμτεθέρους παι πάλι τὴν στοάτων.. Μονάχοι τους τούρα, πάνε τὸ δόμον, εὐτύχουμενοι, μέσα στὸ λουσιδημένο κάμπτον· καὶ τὰ ποιλάκια τοὺς κελαηδούν ὅπο τὶς νεματείς...

Περόπατρος... περόπατρος... Εκεῖ κατὰ τὸ ηλιόγεραμα βρέθηκαν σε μάλι κλεισούνα. Κακὸς δὲ τόπος, δύνατος, στενή ἡ πορά.

Ένας λόγος δίλεγε πός ἔνα στοιχειωμένο φίδι, σαραντάπηκο, φόλιας ἔκει σε μάλι κουφάλια, τρόμος καὶ φόβος για τὸν περάτες...

Σὰ δέ ταστασε στὴν πορά, σταθμήκαν καὶ σταυροκοπήθηκαν. Έκαναν να προχωρήσουν, μὲν τὴν ιδία στιγμὴν ακούστηκεν ενα κρύον γρύπην πάνω τοῦ περάτου! Ο ἄντρας δὲν ἐδείλιαστα. Θραβίζει τὸν καντάρι απὸ τὸ σελάχι, ἔτοιμος νὰ χυμῆσῃ. Μά τη γυναῖκα του, ή νυφούλια, καταλαβεῖ πώς δὲν ἄντρας της ήτανε καμίνος καὶ ἔπεισε γονατίστη:

— ΑἼ Αγίος μου, πρόφτερα, κάνε τὸ θύμα σου!

ΑἼ Τι γέμισαν πορά, σπάσαν τὸ κάλλα της φυρτούνιασε παρασκατικὸν τὸν ἄρεα. Καὶ οἱ Αγίοι ἀπούσει τὴν προσευχὴν της. Νάτος ποὺ κατεβαῖνει ἀπὸ τὴν φάλη τοῦ βουνοῦ· τὸ πέταλα τοῦ ἀλόγου του σπιλίζουν στὶς πέτρες, καὶ τὸ κοντάρι του πειράστο τοὺς λαπεῖς τὸν "Ηλίος".

Χτυπάται μά καλή ὁ φίδι τὸ σαραντάπηκο. Τὸ κοντάρι του μητήσεται μέσα στὸν ἀνοιγμένον καπατόπητα καὶ — ω, θάμη! — τὸ φίδι λιθανεύεται, γίνεται πέτρα, σαράντα πῆλης ἀπλωτὴ ἄπαντα. στὴν πορά.

Ο Ἅγιος κάνεται σὰν ἀστραπή καὶ τὸ νέον ἀντρόγενον, κρατούμενο μὲ γάπτη ἀπὸ τὰ χειρά περγάσει δοξολογώντας τὸ Θεό καὶ Σωτῆρα του...

Πέρασαν καρδοὶ καὶ χρόνια. Τὸ φίδι μένει πάντα εκεῖ, πετρωμένο, δῆπος τὸ μαρμάρος η δύναμη τοῦ "Άγιον Γεώργην. Καὶ οἱ διαβίτες ποὺ περνοῦν πηγαίνοντας στὸ Νησί η πολέμη, στὴν Καλαμάτα, σπέκονται καὶ λένε:

Πρόσκυνω τὴ κάρι σου, "Άγι Η Γιωργη μου μεγαλοδύναιε! ..

* *

Η εἰκὼν τοῦ "Άγιου Γεωργίου ἐστόλισε πολλάκις τὰ σηματάκια καὶ τὰ φλάκματα τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων εὐρίσκομεν δὲ αὐτήν καὶ εἰς πολλά Βυζαντινά νομίσματα καὶ εἰς παράστημα Εὐθωπαῖκων κρατῶν. Εκτός δῆμος τῶν Χριστιανῶν καὶ οἱ Τονδροί, κατ' ἔσοχην δὲ οἱ πολεμικοὶ ἵππεις η Σπατάδες, τιμοῦ καὶ σέβονται μεγάλος τοῦ "Άγιον Γεώργιου θεωρούντες αὐτὸν ως ἔναν ὄντον ἀγίον των πολεμών. Πιστεύουν δὲτηλήσης ζωῆς διατρέχει ἀσκόη, ὡς οἱ πλανάμενοι Μεσσανικοί ἵπποι, τὴν γῆν, προστατεύουν τοὺς καταδιπούτες θεούς. Κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ αἰεμνήστορος Νικ. Γ. Πολίτης εἰς ἐν Κυρτιανὸν δύσμα ἀναφέρεται η Βηρυτός ως ὁ τόπος δύπου δὲ Αγίος Γεώργιος ἐφόνευσε τὸν πετερωτὸν δράκοντακαὶ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΕ ΣΕΝΑ

Σέ σένα, δταν κυττάζεται στή θύλασσα ή Σελήνη
ώσαν κ' έσε παρθένα,
δταν ό ήμος τό πρωί το απιστο κύμ' αφίνει...
ό νοῦς μου είνε σέ σένα...

'Εσένα βλέπετα δταν πλανώ τ' άνήσυχο μου μάτι
στο μακρύν τό δόμο'

έσένα τά μεσάνγυτα στό χρύσιμο μονοπάτι
ποι θλίπη περνοῦν μέ τρόφι.

"Οταν τ' άγριο άναλαφρα τή θύλασσα χαιδεύει
άπων τή λαλώ σου'
δταν βαρί τό σώμα μου την έρημια γηρεύει
ζητάω την άγκαλη σου.

Είσαι έδω πέρα, άγάπη μου, και σε κρατώ απ' τά χέρια
γηρτή στά γόνατά μου..

'Ο ήλιος πειτεί βασιλεύει κ' έχω για φῶς τ' αστέρια !
άχ, νάσουνα κοντά μου...

Γκάτε

ΤΑ ΔΥΟ ΑΔΕΡΦΙΑ

'Απάνω κει ψηλά στό κορφοβούνι,
στέξει ένας πήγος σ' έριμη σκοτεινιά.
μά τώρα θλή ή κοιλάδα γρούσασταφέτε,
χτυπούνταν, λάμπουν άγρια τά παθιά.

'Άδερφια είνε τά δύο πού πολεμοῦν·
άπ' τό θυμό είνε κούκινοι, φιτιά.
Πλές μου γιατί τ' άδερφια νά μαλάνων.
με τό σπαθί στό χέρι τους σφιχτά ;

Τῶν άδερφιών τό μῆσος τοχεί άναψυ
τής Λάσιος ή σπιθόβολη ματιά.
Έρωτος τοις έσκαψε μεθύν
για τή γλυκειά περιγκανη κυρά.

Μά τάρα από ταύς δύο στο παιόνιε, πές μου,
θά δοση τήν καρδούλα τής αντίη.
Νά τόρθης δέν μιτορεις δύο κι 'άν ψάχνει.
Σπασθ ζεγμνούμενο, βρές το εσύ !

Και πολεμούν δίχως νά διειλάζουν·
στό χτύπτην άπλω χτύπημα άντησει.
Δετε κει πέρα τ' άγρια σπαθιά τους !
Κάτι φριχτό θά ίδουν τή νύχτα αστήν.

Χούνια γιλιάδες έχογενει και πάνε,
δι τύφος κούρει αμέτοχης γενιές.
Κι' απ' τό βουνα γηλά πάντα θυμιένος,
ο πήγος ρίχνει κάτω έμειν ματιές.

Μά κάθε νύχτα στή βαθειά κοιλάδα,
—ώ θαψάμα !—όλα τραγύνον άπταλούν.
Μόλις έξει μεσάνγυτα κτυπήσουν,
τ' άδερφια μανιασμένα πολεμούν.

Έρρ. Χάτινε

έλαττοσε τήν βασιλοπούλαν τής παραδόσεως. «Έδεικνύντο μάλιστα,
ήμεσιαν ώραν μαρχάν τής Βηρυτοῦ, τό παλάτιον τού Βασιλέως,
τό στηλών τον δράκοντας και τό μέρος δύον εξειθέντο τη θύματα
αντών : ήτο δε και ἔκκλησια τοι 'Αγίου Γεωργίου έτι τού τόπου έν
ό έγκεντον ο φόνος τού δράκοντας. Ταῦτα πάντα λεπτομερῶς
περιγράφουν ο Γάλλος Τεβέρην και άλλοι. Κατό τον Μεσαίωνα,
εις τάς ιστορίας πολλών ίτι τότον, άναφεται και δι' όπος τού δώ-
χονται ήτ' αντών. Εἰς τήν 'Απελευθερωτήν τούσανταν 'Ιερουσαλήμ' τον
ό Τουρκούπατό Τάσσος έχει και μάια περγαράψην τούσανταν άνδρα-
γαδήματος. Ο Τατός ποιητής φαίνεται έχων όπ' όψιν τον έλκονα
τον 'Αγίου Γεωργίου, δύο και ο ποιητής 'Άριστος είς τόν «Μαι-
νόνευν 'Ορλάνδον» του.

Ο Ν. Πολίτης, εις τήν παράδοσην τού άνδραγαδήματος τού
'Αγίου Γεωργίου σώζοντας τήν βασιλοπούλαν, είρισει θυμότητα
πρός τόν άγαριν μάθον τού Φεσέων, έλευθερώσαντος τήν 'Αν-
δρομέδαν εκτεθειμένην πρός βορεν τού κήπους. 'Ο τρόπος δε μέ
τον οπίον Βαντανίνοι συγγραφεῖς, ο Γεωργίος Κοδινός ίδιως, πε-
ριγράφουν εικόνας τού Φεσέων και τής 'Ανδρομέδας και αφη-
γούνται τήν ιστορίαν αντών άποδεικνύει τήν άλυσσιν ή δύοις συν-
δέει τήν 'Ελληνικήν παραδοσίαν τού Φεσέως και τήν Χριστιανι-
κήν τον 'Αγίου Γεωργίου.

Πουηταί, πεζογάφω, δοματικοί συγγραφεῖς άκουμη έξηνησαν
τόν Τροπαιοφόρον 'Αγιον. 'Ενα από τά οιδιότερα ποιήματα είνε
και τό τού Βέλγου ποιητού Βενέρη, άλληντος ήνων πρός τόν
ώρασαν άθλητήν τής Χριστιανοσύνης.

Στέφ. Δάφνης

Η ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

[Μετάφρασις έκ τού 'Ιταλικού και υποσημειώσεις τού κ.
Χαριλ. Άρτωνάτου. Ωδεις έχει δικαιώμα αναδημοσιεύ-
σεως της και έκδοσεως έκτος τού μεταφραστού.]

(Συνέχεια έκ τού προηγουμένου)

Μερικοί από τούς φίλους μου πιστέρον μᾶλλον δτι δ 'Αγιος πραγματικά ήδηλε την θάψη γιαννιά γάντα μού αλλάζει τή γνώμη. Ενήραπιστω τούς φίλους μους αντών για τή σπουδαστήτα, πάντα μάτιαν τη γνώμη τους, απόδοσης τού 'Αγιος στο πρόσωπο μου, μά δέν ήπιοφώ, κατά την έκθεσηση, νά δεχηται την τιμή, πον μού κάνον. Οι πεποιθήσεις μου, ώ πρός τη Θεότη, μού απαγορεύουν πάσιντα νά λυγίσω τό μέτωπο μερούς τους 'Αλλους, έχτος τού Θεού. Μπροστά στό Θεό ορθήνομαι και μηδενίσωνται ηδη δύος ήπταεξη σε τούτον τόν κόσμο, δντας πλάσμα, πέρει πάλι λατρέψη κι θχι.

'Αργότεον, στα 1844, ό θάνατον τού πατέρα μου μ' άναγκαστος γάντιανά περιβόλιο την δευτερόντη της οικογένειας μου και τό κυβερνήμα τής περιουσίας μου. Ήμουνα τότες 34 έτων κι άγνοούσαν ολές αυτές τές ηδηδόσεις. Ο πατέρας μου με είχε κρατήσει πάντα μαρχών απ' αύτα τά ζητηματα. Ήμουν αφράτα, πον τό επωφελήηκαν θυερεα, γιαν ν' αναδέψω τά παιδιά μου, μά τον σταθεράζει τότε για μένα αιτία συμφωνώ και στενοχωρώνων, επειδή, απρόβλεψτος διευθυντής και διαγειριτής, είχα κάμει, στο μαχο διάστημα τής διαχείρισης μου, συμβάστει με τους ζένους, πον δέντις ήσωσαν στάθηκαν επιτέλη μά συνέβαστε στήν οικογένεια μου.

Στα 1845 έκαμα ταξίδι στην Κρήτη. Μόνος μου σκοπός ήταν νά βρω έκει μορφούμενα πρόσωπα, γάντια νά διαμάσσω κι έξετάσω μαζί τους τά Κρητικά ποιμάνα, νά μάθω τή διάλεκτο, νά μαζεψω ολά τά ποιμάνα, δσα πιθανών ήταν γραμμένα στήν οιλιβινή γλώσσα, γάντια νά μαλετήσω επί τόπου και νά πάμω θυερεα μά συλλογή και μάρια οράσαι έγδοση απ' αύτα.

Στό δρόμο έκεινον τού ταξιδιού, τήν Πάτρα, τό Μεσολόγγι, τήν Κόρινθο, τό Πειραιά, τήν Αθήνα και τή Σύρο, προτού πράσω στήν Κρήτη. Είδα επί τόπον έκεινους, πον λέμε Λογιάτους. Απ' αντών ήταν μεγάλη ποσορίας τήν Αθήνα, πον είχαν τόπο από μαθητές, περισσοτελήμενους από τό σχολείον. Δεν έκανα πατέρας στην Κρήτην την πατέραν την ζωήντανε τών μαλήσουν την νεκρή έποντη γλώσσα, γάντια στην Ζαριματική, και σε δέν μπορούσαν την Ζαριματική τής, ούτε και νάν την ταιριάσουν με τήν ολύμπουνη γλώσσα, έδημοισυγήσανταν κάποια τεχνή ζωαπατίστικη, πον δέν είλεν ούτε άραια, ούτε νεώτερη, πον άντραντανε στήν οικογένεια μου.

Είκοσι χρόνια άργοτερα, ή μαρούσαν τό θηραματικόν, και κυρώντων, τώρα κυβερνήτων την οικογένεια μου έκεινων τῶν σχολαστικῶν, πον είχαν σχηματιστεί για αύτους. 'Η κατ' ήραντη, πον είχαν σχηματιστεί για αύτους. 'Η κατ' ήραντη, πον μελετούσαν αιώνιας δχι τή Ζαριματική τής γλώσσας των, πον δέν την καταδέχονται, άλλα της άρχαιας 'Έλληνηκής. Και σε δέν μπορούσαν την μαλήσουν την νεκρή έποντη γλώσσα, πον μελετούσαν την Ζαριματική τής, ούτε και νάν την ταιριάσουν με τήν ολύμπουνη γλώσσα, λόρδοσα, έδημοισυγήσανταν κάποια τεχνή ζωαπατίστικη, πον δέν είλεν ούτε άραια, ούτε νεώτερη, πον άντραντανε στήν οικογένεια μου. Η άλλη, καταστρέμενην από τό πέρασμα τού χρόνου, δέν είλεξε καθύσον φρουρά, και περνούσε από κει έλευθερα δποιος ήθελε. 'Η Κυριεύτηκην αιτήν καταστάσει είλεν χρακτηριστική τής κατάπτωσης αντών τον 'Ενθους, πον ή παραξή τον στήν Ενδρόπουλον τέρα τώρα άλληνδες άναχρονισμός. Οι σκιλλοί, οι ζεπτικούσες γάτες, και 'Άλλα παρόμοια ψωφίμα, οι γιγένεις πάτανταν από τό παλάτι τού Θρησκευτικού Μάρτυρα.

1) Σημ. Μεταρ. Τέτοιες θρησκευτικές καινοτομίες ή σκονισμάσιμην έκεινη πρώτη χανείς και για αύτον ή όχλος, φανατισμένος απ' όσους είχαν σημειώσεις νά τόν κατόπιν στραβών, θωρακίσαν τό Λασιάκιο μάτιο, ένων και μάτια τό λόγια τον Μπροστά στό Θεό οβήνωνται και μηδηνόταντις είνε δραγμένης πά λόρη με ίδια, απάδηση καλά το 'Αντχρο. το Μπροστήριο τής Κεραπολίνας, και 'Άπο τους έλαπαρησθεντούς τους μερούσιους σχετικούς με τό Θρησκευτικό γενικό ζητημα και θυερεαστή το γαρακήτη το Θρησκευτικό Μάρτυρα.

2) Σημ. Λαζαρέ. Κάθια προφτώπων παρούσατε κανείς κακαίαν δημοσάρωση στούς προφτώπους, πον με έπειτανταν από την 'Αλγηση, την έδαφηση, πον μετασχημάτισαν τώρας προσόντων απήν θυερεαστή και παραδινόμενον σ' γραμματικές παρατη-
γήσεις, έπειτ' από τές δροπίες ή ποντικιά μας ήταν τελειωμένη !! Κι' έμεις .. απελπιζόμαστε, βλέποντας τέτοιους δοκησίσοφους.

(Ακολουθεί)